

Til Kunnskapsdepartemenet

Læringsmiljøsentrets svar på høring: Endringer i barnehageloven mv. (Minimumsnorm for grunnbemanning, skjerpet norm for pedagogisk bemanning og plikt til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole til SFO)

Generelle kommentarer:

Læringsmiljøsentret vurderer forslagene til endringer i loven som positive signaler som kan få betydning for kvalitetsutvikling i barnehager. Trygg tilvenning og trygg tilknytning ses på som sentralt for barns utvikling og for å sikre god psykisk helse både i nåtid og i framtiden. Tydelige rammer knyttet til bemanning vil derfor være av stor betydning for barnets opplevelse og utbytte av tilbudet. Læringsmiljøsentret støtter derfor skjerpede krav i loven og vil kommentere følgende punkter:

- ***Minimumsnorm for grunnbemanning***
- ***Norm for pedagogisk bemanning***
- ***Plikt til samarbeid om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO***

Minimumsnorm for grunnbemanning

Departementets forslag om å bruke forholdstallet mellom ansatte og barn til 1:3 for barn under tre år (én ansatt per tre barn per årsverk) og 1:6 for barn over tre år (én ansatt per seks barn per årsverk) støttes.

Samtidig ønsker vi inn en setning om at det må sikre *god nok* bemanning dersom det er andre faktorer som spiller inn, som for eksempel barn med spesielle behov eller barn under ett år. Dersom det tas inn barn under ett år i barnehagene, vil det kreve økt bemanning. Barnehagens åpningstid vil også være en faktor, som må tas med i betraktning, når bemanningen skal beskrives som god nok.

Læringsmiljøsentret støtter Departementet forslag om at barna først kan telles som treåringer fra august det året de fyller tre år. Vi er svært skeptisk til den praksis vi i dag møter der 2-åringer overføres til 3 til 6 års grupper.

Læringsmiljøsentret er kritiske til at grunnbemanningen skal økes prosentvis og at normen skal gjelde for barnehagen i sin helhet. Prosentvise stillinger vil ikke sikre barna god nok tilstedeværelse alle dager i uken og kvaliteten på tilbudet vil variere. Vi mener at normen må gjelde på barngruppenivå.

Norm for pedagogisk bemanning

Læringsmiljøsentret er svært positive til et skjerpet krav pedagognorm. Dersom ny rammeplan skal få betydning vil det være en nødvendighet å få flere pedagoger i barnehagene raskt. Vi støtter ikke forslaget om at normen gjelder for barnehagen som helhet og her må normen gjelde på barngruppenivå.

Læringsmiljøsentret er opptatt av at normen må ses på som en minimumsnorm. Det bør settes en tydelig grense for hvor mange barn en pedagogisk leder kan ha ansvar for. Slik det nå er formulert er det muligheter til fortolkninger som ikke nødvendigvis sikrer barnets beste. Læringsmiljøsentret ønsker å spille inn betydningen av at barn skal tilhøre en fast barnegruppe. Dette for å sikre trygge og gode miljøer som ivaretar den enkeltes behov og for at det skapes vennskap i barnegruppene. Dette ser vi på som faktorer som har størst betydning for å forbygge krenkelser og begynnende mobbeadferd i barnehager. Læringsmiljøsentret er kritisk til store, fleksible barnegrupper, fordi barnets behov for nære relasjoner danner grunnlaget for utvikling, læring og dannelse. Små barns livsmestring er avhengig av forutsigbarhet, stabilitet, relasjon, nærhet og tilhørighet, noe som blir vanskelig dersom barnegruppene blir for store.

Ut fra forslaget om bruk av forhåndstall støtter vi at det minimum må være en pedagogisk leder i barnegrupper på 6 barn når barna er under tre år og en pedagogisk leder i barnegrupper pr. 12 barn når barna er fra tre til seks år. Flere pedagogiske ledere for å øke størrelsen på barnegruppene er vi derfor motstandere av. Dersom barnegruppene er større enn 6 eller 12 bør det utløses en hel pedagogstilling. For å ha tydelige ansvar og roller bør vedkommende ikke ha tittelen pedagogisk leder, men barnehagelærer.

Plikt til samarbeid om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO

Læringsmiljøsentret støtter denne plikten og ser betydningen av at det arbeides mer med å sikre trygge og gode overganger, når barna begynner i barnehagen, når de bytter avdeling, og når de skal begynne på skolen. Dette er særskilte sårbare perioder der barnas behov må ivaretas. Vi er svært opptatt av at SFO inkluderes i dette samarbeidet. I arbeidet for å forbygge, håndtere og stoppe mobbing er arenaer for fri lek og utfoldelse særskilt viktige. Det overordnede ansvaret for å iverksette tiltak må ligge hos skoleeier i samarbeid med barnehagestyrer og rektor. Planer og tiltak må ta utgangspunkt i rammeplan for barnehager.

Vennlig hilsen

Læringsmiljøsentret

Elin Ødegård

Avdelingsleder

Tarja Tikkanen

Senterleder